

ρικῆς ὑπηρεσίας πρὸς ἄπασαν τὴν ἀρκτίαν παραλίαν τῆς Κασπίας, ὅπου καὶ ἡ ἀλιεία καὶ τὸ ἐμπόριον γενικῶς εἶναι σημαντικώτερα ἀπ' ὅσων εἰς τὰς μεσημερινὰς χώρας.

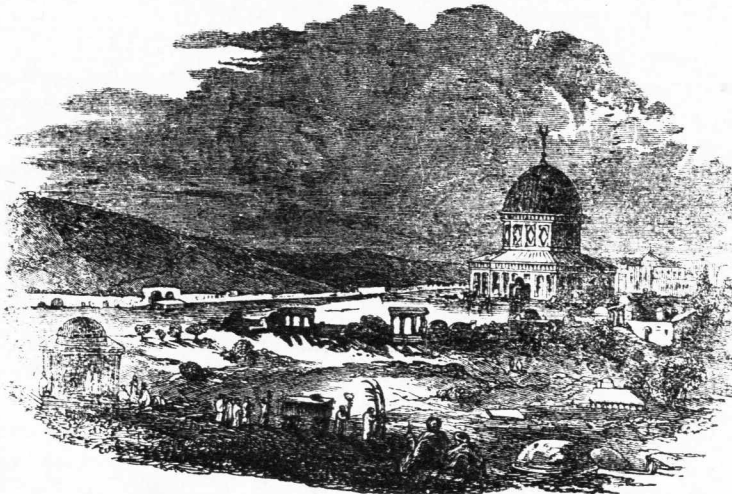
Εἰς τὴν βρῆθεισαν γενομένην ἀπόπειραν, τὰ ἀτμόπλοια ἀπῆλθον πλειότεραν στερεότητα καὶ ἐντέλειαν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν μηχανῶν, ἵσως δὲ καὶ ἀξιώτητα περισσοτέραν ἢς ἔχουσιν οἱ τῆς Κασπίας ναῦται, αἵτινες δὲν εἶναι εἰμὴ ἀρχαριοὶ ἢ ἀποβλήματα τῶν Ῥωσικῶν πληρωμάτων, στελλόμενοι ἐδῶ διὰ νὰ παιδευθῶσιν ἐπὶ τῶν βασιλικῶν πλοίων. Ἡ Ῥωσικὴ κυβέρνησις θεωρεῖ μὲ δίκαιον λόγον τὴν σύστασιν ἀτμοπλῶν ἐπὶ τῆς Κασπίας ὡς σπουδαίαν καὶ ἀξίαν τῆς προσοχῆς τῆς. Ἐντὸς ὀλίγου θέλομεν ἰδεῖ καὶ τὴν θάλασσαν ταύτην ἐξίσου αὐλαχιζομένην ὑπὸ τῶν ἀτμοκινήτων, ὡς τὸν Εὐξεινον Πόντον καὶ τὴν Μεσόγειον. Ἦδη τὸ περυσινὸν θέρος ἤρχισαν αὐτοκρατορικά τινα ἀτμόπλοια νὰ περιπλέωσι τὴν Κασπίαν καθ' ὅλας τὰς ἐσχατίας τῆς καὶ ἕως τῆς Ἀστεραβάδ, ὅπου πολιτικά ἐπόψεις καὶ αἰ ληστεία τῶν Τουρκομανῶν, καὶ μάλιστα ἡ σωμακτεμορία εἰς ἣν καταγίνονται, ἀρπάζοντες ἀδιακρίτως καὶ Πέρσας καὶ Ῥώσους, κατέστησαν τὴν ἐκεῖ ἀειχρόνιον διαμονὴν Ῥωσικοῦ στολίσκου ἀναγκαίαν πρὸς κατάστασιν τῶν ληστρικῶν τούτων πράξεων, ἢ μάλλον πρὸς φοβερισμόν τῶν αὐτὰς ἐπαγγελλομένων.

Ἐπιστρέφοντες εἰς Ἐνζελίον μετὰ τὴν παρέκθεσίν μας ταύ-

την, πρέπει νὰ μνημονεύσωμεν καὶ τὸ ὅτι, κατὰ τὴν ὄραν τοῦ Θέρους, ἡ ἐνταῦθα διαμονὴ καταστᾶ ἀνυπόφορος τινόντι ὄχι μόνον ἐκ τῆς υπερβολικῆς θερμότητος, διὰ τὰς τότε ἐπισκηπτούσας ἐνδημικὰς νόσους, καὶ διὰ τὴν κακίστην τῶν ὑδάτων ποιότητα, ἀλλ' ἔτι καὶ διὰ τὴν ἀνῆκουστον πληθύν τῶν ψύλλων, κόρσεων, κωνώπων, καὶ πολλῶν ἄλλων ἀλλαχοῦ γνωστῶν καὶ ἀγνώστων ἐντόμων, πτερωτῶν καὶ ἀπτερόν, ἰσθόλων, εἰς τὸν ἀέρα περιπλανωμένων, ἢ εἰς τὰ σανιδώματα καὶ τοὺς τοίχους προσκολλημένων. Ταῦτα γεννῶνται ἀπὸ τὴν σῆψιν τῶν ὑδάτων, τὸν ἠλιακὸν καύσωνα, καὶ τὰς περισσὰς ἀκαθαρσίας, ἀπὸ τὴν τῶν ὄψαριων ἀλάτιν προερχομένης. Μεταξὺ τῶν μωστιγοφῶρων τούτων καὶ ἀνηλεῶν πλασμάτων διατρέπουσιν οἱ ποντικοὶ μεγέθους ἀπαραδειγματίστου καὶ φύσει ὄντως αἰμοβόρου. Ἡ γῆ, τὰ δάση, αἱ οἰκίαι, εἶναι μέρη, ὅπου τ' ἀδδηγάγα ταῦτα τετραπόδα ἐπιπολάζουσι. Τὴν νύκτα κάμνουσι φρικτὸν κρότον εἰς τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, καὶ προσβάλλουσι στιφηθὸν τὰ εἰς τὰς κοίτας τῶν κείμενα βρέφη, καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἐνηλικίους. Ὁ αἰλουρος, βλέπων τὸ ἀσυνείηστον αὐτῶν μέγεθος, διστάζει εἰς τὴν προσβολήν, καὶ ὀπισθοδρομεῖ ὅσταν ἀντιπαράτασσονται πολλοὶ συγχρόνως κατ' αὐτοῦ. Δι' ὅλα ταῦτα τὰ κακὰ οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι βιάζονται νὰ κοιμῶνται ὑπαίθριον τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου ἐπὶ τῶν δωμάτων.

Ἔπεται συνέχεια.

Ο ΕΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΙΦΑ ΟΜΑΡ.

Ο ΕΝ Ἱερουσαλήμ Μωαμεθανικὸς ναὸς, ὁ τοῦ Ὁμαρ λεγόμενος, εἶναι τὸ περικαλλέστατον οἰκοδόμημα τῆς Σαρακηνικῆς τέχνης. Τὸ λαμπρὸν τοῦτο τζαμίον νομίζεται κοινῶς ὅτι κατέχει τὴν τοποθεσίαν τοῦ ἀρχαίου ναοῦ τοῦ Σολομῶντος, τοῦ ἐπὶ τῆς ἀλωνος Ὁρνᾶ τοῦ Ἰεθουσαίου, εἰς τὸ ὄρος Μοριά. Ἀνηγέρθη δὲ ὑπὸ τοῦ Καλιφᾶ Ὁμαρ, καὶ λογίζεται μόνον τοῦ ἐν Μέκκᾳ ὑποδεέστερον κατὰ τὴν ἀγιότητα. Ἐπὶ τῶν Σταυροφόρων μετεμορφώθη εἰς Χριστιανικὴν ἐκκλησίαν· ὅτε δ' αὐτοὶ ἐγκατέλιπον τὴν Ἱερουσαλήμ, ὁ Σαλαδίνος ἔκαμε νὰ πλυθῆ μὲ βοδόσταγμα ὅλη ἡ οἰκοδομὴ πρὶν αὐτὸς εἰσελθῆ. Τὸ σχῆμα τοῦ ναοῦ εἶναι κανονικὸν ὀκτάγωνον, ἐκάστης πλευρᾶς οὐσῆς ἐβδομήκοντα ποδῶν τὸ πλάτος· ἔχει δὲ τέσσαρας εὐρυγύρους πύλας, ἀπέναντι τῶν τεσσάρων ἀρχικῶν σημείων. Ἐκάστη τῶν εἰσοδῶν τούτων ἔχει ξύλινον πυλῶνα, ἀρκετοῦ ὕψους, ἐκτὸς τῆς λεγομένης θύρας τῆς Προσευχῆς, ἥτις ἔχει ὠραῖον στοὰν, βασταζομένην ὑπὸ ὀκτώ Κορινθιακῶν μαρμαρινῶν κίονων. Τὸ κάτω μέρος τῶν τοίχων εἶναι κατασκευασμένον ἐκ μαρμαροῦ, προδήλως ἀρχαιότατου, λευκοῦ χρώματός, κλίνοντος ὀπισθοῦν εἰς λεπτόν τι κυανῶν φαίνονται δὲ τῆδε κάκεισε καὶ τεμάχια ἐξ ὀλοκλήρου κυανόχρους, μεγάλως εἰς

εὐπρεπισμὸν συντείνοντα. Ἐκάστον πρόσωπον εἶναι πεφτυμένον· αἱ δὲ πλευραὶ τῶν φτυνμάτων συνιστῶσιν ἀπλῆς παραστάδας εἰς τὰς κόγχας· τὸ ἄνω μέρος εἶναι κεκαλυμμένον μὲ μακρὰ ἐστιβωμένα κεραμίδια, ὡς ὀκτὸς τετραγωνικῶν δακτύλων, ποικιλόχρους, μὲ ἀδάφιν ἐκ τοῦ Κορανίου ἐπ' αὐτῶν, ἀποτελοῦντα μοναδικὸν τι καὶ ὠραῖον ψηφιδόθημα. Αἱ τέσσαρες ἀπλῆς πλευραὶ ἔχουν ἐκάστη ἐπὶ τῆς εἰσοδοῦ ἔργουσι μόνον ἔξ. Ἡ ἀροφὴ ἀνυψοῦται μετρίως πρὸς τὸ κάθετον μέρος ὑπὸ τὸν θόλον. κεκαλυμμένη ὡσαύτως μὲ κεχρωματισμένα κεραμίδια, δικτεταγμένα κατὰ διάφορα κομψὰ σχῆδια. Ὁ θόλος, οἰκοδομηθεὶς ὑπὸ Σολυμᾶν Α', εἶναι σφαιροειδῆς, μολυβδοσκεπάστας, ἐστεμμένος δὲ μὲ κεχρωσισμένον ἡμιτέληνον· τὸ ἅλον ἔχει ἐννενήκοντα ποδῶν ὕψος, καμνὶ δὲ τερπνοτάτην ἐπιτύπωσιν εἰς τὸν θεατὴν· τὰ ὑπεράνω φαντασιωδῶς δικτεταγμένα λεπτὰ χρώματα εὐάρεστός πως ἀντιπαράθετονται πρὸς τὸ ὑπακάτε κυανόλευκον μάρμαρον.

* Φτυνόμενα λέγονται κανονικὰ τινα κοίλα χωρίσματα, πρὸς στολισμὸν.